

MOMENTE DIN ACTIVITĂȚILE REGIMENTULUI 5 VÂNĂTORI ÎN PERIOADA 1914 – 1918

Valeriu Giuran

I. INTRODUCERE

Studierea sistematică a istoricului unui regiment ne permite posibilitatea cunoașterii unor aspecte reprezentative, mai ales la nivel de execuție, privind ansamblul activităților efectuate, în condiții specifice, pentru îndeplinirea ordinelor primite de la eșalonul superior, în perioada și în garnizoanele în care s-a aflat atât ca reședință cât și în trecere în funcție de anumite situații. Redarea cronologică a unui ansamblu informațional, chiar sub formă concentrată, referitor la multiplele activități executate de un regiment implicat în activități mai importante, într-o perioadă încărcată de evenimente, reprezintă un aport util atât pentru istoriografia militară cât și o componentă necesară pentru istoria zonelor / regiunilor / în care s-a aflat temporar și a acționat unitatea respectivă.

REGIMENTUL 5 VÂNĂTORI a fost o unitate care a participat în decursul a mai multor decenii / între 1913-1944 / la importante momente, acționând în diferite părți ale țării.

Inițial la 1 decembrie 1896 prin I.D. Nr. 2606 s-a format la CERNAVODA, *BATALIONUL 5 VÂNĂTORI*, care s-a transformat în 1913 în regiment, activând neîntrerupt, cu reședință în diverse garnizoane și îndeplinind misiuni operative în ambele războaie mondiale¹, până la 25 noiembrie 1944, când a fost desființat² în urma unor măsuri arbitrare, străine de interesele țării³ /prin desființarea unor Mari Unități și unități ale Armatei Române în urma PROTOCOLULUI semnat la București la 26 octombrie 1944, de locțiitorul Președintelui Comisiei Aliate de Control, General lt. Vinogradov și de Șeful M.St.M. Român, General Adj. N. Rădescu, având menționată rezerva din nota adițională pe adresa No. 2748 a Comisiei Române pentru aplicarea armistițiului⁴.

II *REGIMENTUL 5 VÂNĂTORI ÎN TRECERE PRIN DEVA ÎN 1919 – 1920 ȘI CU REȘEDINȚA ÎN GARNIZOANA ORĂȘTIE, PENTRU SCURT TIMP ÎN ANII 1921 – 1922.*

Din istoricul unității rezultă că în ziua de 12 aprilie 1919, dimineața „la ora 7, întreg regimentul s-a pus în marș pe jos de la Riski la Deva, conform

---

1. Arhiva Ministerului Apărării Naționale, Marele Stat Major (în continuare: A.M.Ap.N., M.St.M.) fond 1119, dos. nr. 3, 4, 5, 6 și 12.

2. Ibidem, fond 506, dos. nr. 37, f. 330; fond 1119, dos. nr. 12, f. 50.

3. Ibidem, fond 948, dos. nr. 880, f. 20 – 24.

4. Ibidem, f. 24 și 35.

ord(inului) Div(iziei) 1 Vânători No. 55274 din 11/4/919, unde a ajuns la ora 9,30 a.m., luând cantonament în gimneaziul din localitate"⁵. La 14 aprilie 1919, potrivit ordinului de operații No. 76 al Diviziei 1 V-tori (Vânători), „regimentul s-a pus în marș pe jos la ora 13 de la Deva, cu destinația Zam, cantonând în comuna Dobra, unde a ajuns la ora 19, trimitând posturi de subofițeri spre Mihăilești" (...)”⁶.

La 11 mai 1920, potrivit ordinelor primite în situația precizată „Divizia 1 Vânători făcând parte din Corpul Vânătorilor, este unitate operativă și urmează a se grupa în zona Deva – Soborsin (Săvârșin) – Brad, cu regimentele dizlocate”⁷ conform celor stabilite. Ca urmare Regimentul 5 Vânători a fost deplasat „pe noua zonă afectată”⁸. Astfel la 31 mai 1920, unitatea a avut „Bat(alionul) II în Deva. Bat(alionul) I pleacă la ora 5 a.m., din satul Bătești cu direcția Deva, unde ajunge la ora 12, unde ofițerii și trupa au luat cantonament” (...)”⁹. La 7 iunie 1920, eșalonul I compus din impedimentele Corpului (regimentului) și Batalionul I îmbarcate în tren în gara Deva au plecat la ora 18 cu destinația Beiuș. În ziua următoare / 8 iunie 1920, ora 6,30 a plecat la Brad eșalonul II compus din Batalionul II și Statul Major al regimentului, îmbarcat în căruțe¹⁰.

Prin Ordinul nr. 51340 al Diviziei 1 Vânători, regimentul a primit la 2 iulie 1921 hotărârea, în temeiul ordinului Ministerului de Război/Cabinet/Nr. 4243 și al Marelui Stat Major Nr. 3390-/, de a avea garnizoana de pace la Orăștie „trecând sub ordinele Brigadei 2 Vânători”¹¹. La data de „24 decembrie 1921, în conformitate cu ordinul Corpului 7 Armată No. 13874/921, prin care se face cunoscut că s-a aprobat mutarea Regimentului 5 Vânători din Orăștie în garnizoana Arad, cazematele din Cetate”¹², au fost efectuate pregătirile necesare. Deplasarea de la Orăștie la Arad s-a început în ziua de 12 februarie 1922 cu eșalonul căruțe pe jos, iar la 15 februarie 1922 s-a deplasat eșalonul cu trenul¹³.

A urmat la scurt timp „dislocarea Regimentului 5 Vânători din garnizoana Arad în Basarabia”¹⁴, potrivit ordinelor primite, Divizia 1-a Vânători fiind pusă la dispoziția Comandamentului Trupelor din Basarabia¹⁵. Ca urmare, Regimentul 5 Vânători a efectuat deplasarea cu trenul în două eșaloane, în zilele de 2 și 3 mai 1922, cu destinația Noua Suliță. Brigada 2 Vânători a fost repartizată Detașamentului mixt Hotin „pentru a înlocui în sector Brigada 57

5. Ibidem, fond 1119, dos, nr. 5, f. 31 contrapagină (cp).

6. Ibidem, f. 32 cp.

7. Ibidem, f. 122 cp- f. 123.

8. Ibidem.

9. Ibidem, f. 131.

10. Ibidem, f. 131 – 132.

11. Ibidem, dos. nr. 3, f. 78 cp.

12. Ibidem, f. 79 cp.

13. Ibidem, f. 80.

14. Ibidem, f. 81-81 cp.

15. Ibidem.

Infanterie¹⁶. Regimentul 5 Vânători a înlocuit „în sector Regimentul 113 Infanterie în localitățile Kliscăuți și Lipscani¹⁷.”

III. TRANSFORMAREA ÎN ANUL 1913 A BATALIONULUI 5 VÂNĂTORI ÎN REGIMENT

De menționat că perioada între 1878 și 1913 a fost „de continuă dezvoltare și consolidare a armatei române, cu toate că multiplele nevoi ale statului român, aflat la începutul dezvoltării lui, cât și resursele financiare modeste ale țării nu au putut asigura Ministerului de război decât un buget modest” (...) ¹⁸.

Se remarcă faptul că la manevrele din toamna anului 1912 Regimentul 5 Vânători a participat cu un efectiv de 18 ofițeri și 512 trupă¹⁹, iar la 3 iulie 1913, participând ca regiment la campania din Bulgaria, unitatea a avut: 36 de ofițeri, 2257 trupă, 172 cai și 35 de trăsuri²⁰.

IV. PREGĂTIRI PENTRU RĂZBOI ÎN PERIOADA „IULIE 1914 – 15 AUGUST 1916” ²¹

De precizat că „în perioada de neutralitate, 1914 – 1916, în vederea unei eventuale participări a României în conflict se făcuse toate eforturile pentru sporirea forței armate și pentru completarea lipsurilor de tot felul. Odată cu izbucnirea războiului mondial creditele pentru nevoile armatei devin nelimitate, angajându-se până la intrarea în război 838.841.000 lei” (...) ²².

Regimentul 5 Vânători a efectuat activități specifice, de semnalat fiind consemnarea privind participarea la „manevra de garnizoană din ziua de 5 decembrie 1914” ²³.

În anul 1915, Regimentul 5 Vânători a fost dislocat la granița de nord, unde a efectuat activități stabilite în cadrul misiunilor de acoperire, în sectoarele artubuite. Au fost executate de urgență „lucrări de fortificațiuni pentru organizarea pozițiunilor de rezistență” (...) /conf. Ordinului Nr. 474 al M.St. M. și urmare la N. 113, transmis de Corpul 1 Armată, la 28 august 1915/ ²⁴. În ziua de 31 august 1915 a avut loc „recunoașterea poziției de la confluența Mănăileasa cu Lotru” ²⁵.

16. Ibidem.

17. Ibidem.

18. XXX, Ministerul Apărării Naționale. Marele Stat Major, Serviciul istoric, România în războiul mondial 1916 – 1919, Vol. I, cap. I – VIII. Monitorul oficial și imprimeria Statului, Imprimeria Națională București, 1934, p. 24 / în continuare: R.R.M., 1916 – 1919/.

19. A.M.Ap.N., M.St.M., fond 1119, dos. nr. 3, f. 73 cp.

20. Ibidem, dos. nr. 4, f. 27.

21. R.R.M., vol. I, 1916 – 1919, p. 37.

22. Ibidem, p. 37.

23. A.M.Ap.N., M.St.M., fond 1119, dos. nr. 4, f. 62.

24. Ibidem, f. 64.

25. Ibidem, f. 67.

La 3 octombrie 1915 „se aduc modificări lucrărilor de pe poziția Mănăileasa și e(st) de Voineasa, Mălaia, etc. Se lucrează la bordeie”¹²⁶.

În zilele de 8, 9 și 10 octombrie 1915 „se continuă cu lucrarea bordeielor”¹²⁷. La 14 octombrie 1915 / se continuă cu lucrările de fortificație pe poziția Mănăileasa, cu 2 companii, restul Regimentului execută programul Brigadei, săptămâna I-a”¹²⁸. În ziua de 4 noiembrie 1915 „se continuă lucrările de fortificație pe poziția Mănăileasa cu 2 companii. Restul regimentului execută programul Brigăzii, săptămâna III-a”¹²⁹. La 5 noiembrie 1915 „se continuă lucrările de fortificație pe poziția Mănăileasa. Batalionul I execută marș de la Voineasa la Mălaia, unde ocupă cantonamentul de iarnă”¹³⁰. În ziua de 20 noiembrie 1915 s-a consemnat că „lucrări pe Mănăileasa nu se mai execută din cauza unei cantități de zăpadă. Se continuă programul Brigadei, săptămâna 3-a”¹³¹. În ziua de 6 decembrie 1915, s-a menționat în Registrul istoric al regimentului: „Repaos. Efectiv: ofițeri 40, trupă 2220, cai 227, trăsuri 50”¹³².

La 2 ianuarie 1916, Batalionul I Regimentul 5 Vânători a executat lucrări de fortificații în poziția de la km. 8 în timp ce Batalionul II a efectuat „aplicațiuni din regulamentul serviciului de companie”¹³³. În zilele de 6 și 24 ianuarie 1916 a fost repaos³⁴. De asemeni a fost repaos în ziua de duminică 14 februarie 1916³⁵. La data de 15 februarie 1916, Batalionul I a executat lucrări de fortificație la km 8 iar Batalionul II a reparat lucrările de pe Mănăileasa. Efectivul unității a fost de 42 ofițeri și 2292 trupă³⁶.

În ziua de 14 martie 1916 „s-a oficiat un Te-Deum la Biserica din Voineasa. Onorurile au fost date de o companie din acest regiment”¹³⁷. La 18 mai 1916, regimentul a reparat lucrările la est de Voineasa³⁸. În zilele de 27-29 iulie 1916 s-a menționat că „regimentul execută școala de batalion”¹³⁹.

V. MOMENTE DIN CAMPANIA ANULUI 1916/ PERIOADA: 15 AUGUST – 31 DECEMBRIE 1916/

La 15 august 1916, aflat în subordinea Armatei 1-a Române, „Grupul Olt-Lotru se găsea deja concentrat pe frontieră la declararea războiului”¹⁴⁰.

26. Ibidem, f. 71.

27. Ibidem.

28. Ibidem.

29. Ibidem, f. 72.

30. Ibidem.

31. Ibidem, f. 73.

32. Ibidem, f. 74.

33. Ibidem, f. 77.

34. Ibidem, f. 78.

35. Ibidem, f. 79.

36. Ibidem.

37. Ibidem, f. 80.

38. Ibidem, f. 82.

39. Ibidem, f. 83.

40. R.R.M. 1916 – 1919, vol. I, p. 168.

Pentru executarea atacului, Grupul Olt-Lotru a fost amplasat în apropierea frontierei și călare pe Olt având:

„ a) Grupul Olt constituit din: Detașamentul Lt. Colonel Dumitrescu / Regimentul 24 Infanterie, 1 baterie 75 mm și o baterie 53 mm/; Detașamentul Lt. Colonel Cantacuzino / Regimentul 1 Grăniceri și 1 baterie de munte 75 mm/”;

„ b) Grupul Lotru sub comanda Colonelului Moșoiu Tr. / Regimentul 5 Vânători, Regimentul 2 Infanterie – 4 batalioane-, Batalionul I / (Regimentul) 44 Infanterie, 2 baterii munte 75 mm, 1 baterie 87 mm și o baterie 53 mm”;

„ c) Rezerva Grupului Olt-Lotru” (...)⁴¹.

Între unitățile Armatei Române care au intrat în acțiune din prima zi de confruntare a fost și *Regimentul 5 Vânători* care a îndeplinit succesiv în campania din anul 1916 numeroase și variate misiuni, în diferite sectoare având condiții specifice, în unele cazuri cooperând cu alte unități sau subunități, între care se detașează mai ales *Regimentul 2 Infanterie* „*Vâlcea*”⁴².

Studierea sistematică a campaniei dramatice din anul 1916, cu redarea cronologică a unor aspecte reprezentative mai ales din câmpul tactic / la nivel de regiment / evidențiază pregnant eforturile substanțiale, vitejia afirmată în cele mai dificile situații operative, eroismul militarilor de toate gradele dus până la cotele cele mai înalte, în diversitatea și evoluția unor lupte cu un adversar ce a dispus frecvent de o covârșitoare superioritate în efective și material de război, fapt care a amplificat eforturile și a generat grele sacrificii⁴³.

Readucerea în actualitate a unor acțiuni de luptă, redarea unor fapte de eroism, evidențierea anumitor particularități de ordin militar în condiții specifice, cu precădere la nivelul unor unități și subunități în sectoarele atribuite și potrivit misiunilor încredințate în variate particularități ale terenului, permite, printr-un ansamblu informațional adecvat, reliefa eforturilor depuse de militarii din prima linie.

Importanța consemnărilor făcute de Jurnalul de Operații al Regimentului 5 Vânători în perioada primului război mondial a determinat redarea cronologică sub formă concentrată, în cadrul acestei lucrări / în limita dimensiunilor uzuale /, a principalelor activități efectuate.

În ziua de 14 august 1916, *Regimentul 5 Vânătoris*-a găsit „concentrat la Voineasa cu efectivele de mobilizare”⁴⁴. La orele 24, noaptea, regimentul s-a

41. Ibidem, p. 222.

42. A.M.Ap.N., M.St.M., fond 1023, dos. nr. 3; fond 1119, dos. nr. 4; fond 336, dos. nr. 51, f. 2 – 3cp;

General Traian Moșoiu, Memorial de război (august – octombrie 1916) – Cuvânt înainte de Prof. dr. Vasile Netea, ediție, studiu introductiv și note de Al. Dragomirescu și Marius Pop, TESTIMONIA – editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987 / recenzată în „Revista Istorică”, Academia Română, Institutul de istorie „N. Iorga” București, seria nouă, tomul 1, 1990, No. 4 (aprilie), p. 418 – 419, Editura Academiei Române, recenzată de Valeriu A. Giuran/.

43. General Dabija G.A., Armata română în războiul mondial 1916 – 1918, vol. II (f.a.), Editura I.G. Hertz. București; Lt. Colonel Ioanițiu Alexandru, Războiul României.

44. A.M.Ap.N., M.St.M., fond 1119, dos. nr. 4, f. 84.

pus „în marș spre frontieră cu efectivele următoare: ofițeri 39, trupă 2140, cai 218, trăsură 58”⁴⁵. A început drumul de luptă⁴⁶.

„Lupta de la Dobrun”

„La ora 5,45 a.m., în ziua de 15 august cor(curent), Compania 5-a din vârful și capul avangardei a depășit frontiera la Turnurele, a format trupa de operație cu obiectiv direcția Vârful Dobrun pe Valea Turnurele. Compania 6-a a manevrat pe dreapta muntele Turnurele atacând flancul stâng al poziției Dobrun. Compania 7-a a întors dreapta inamicului de pe Dobrun către Cioica Dobrunului, iar Compania 8 în rezervă către flancul drept. Comp. 6-a a angajat lupta la ora 9,20 a fost însă oprită înaintarea ei. A fost întărită cu 2 companii din Reg(imentul) Vâlcea No. 2 iar Compania 8-a din rezervă a manevrat la dreapta, Comp. 6-a chiar pe creasta muntelui și amenințând flancul și spatele inamicului, acesta a fugit de pe poziție. Lupta s-a terminat la ora 12,30 p.m. N-a fost nici un mort și nici un rănit. S-a(u) prins 2 prizonieri. Inamicul a fost urmărit în direcția Vârful Jidului-Clăbucet”⁴⁷.

„Lupta de la Fundul Râului”

„În ziua de 16 august, regimentul și-a urmat marșul către R. Sadului, ridicând bivouacul la ora 5 a.m., ce fusese instalat la Pleșul Mic, ca gros al coloanei. La ora 8,30 a.m., avangarda / Bat. I din Reg. Vâlcea No. 2/ a început lupta pe Fundul Râului. S-a desfășurat toată avangarda la stânga șoselei. La ora 10 a.m., lupta a înaintat, inamicul cam o companie s-a retras spre Râul Sadului. Răniți n-au fost. Morți de la inamic 7, răniți 20. Inamicul a fost urmărit către R. Sadului”⁴⁸.

„Lupta de la Râul Sadului”

„La ora 2 p.m., în ziua de 16 august avangarda Batal.I din Reg. 5 Vânători este întâmpinat(ă) cu focuri de pe Dealul Ciuparilor. S-a(u) desfășurat 3 companii pe panta muntelui în stânga șoselei, a 4-a rezervă pe șosea. O Comp(anie) din Batal II, a 5-a a suit pe creasta Dealului Ciupari și a atacat în flanc pe inamic pe poziția de pe Dealul Ciuparilor. Mitralierele au luptat între Comp. Bat. I și comp. 5-a de pe creastă. Comp(aniile) 6, 7 și 8-a au atacat pe șosea și au urmărit pe inamic. Lupta s-a terminat la ora 5 p.m. Au fost răniți: Sublt. Nisipeanu și 2 soldați. După luptă, Batal. I-iu s-a instalat în avantposturi în satul Ciupări. Batal. II în cantonament la Râul Sadului”⁴⁹.

„Lupta de la Pădurea Sărată / sud Cisnădie /”

„În ziua de 17, inamicul a fost urmărit spre Sadu în 3 coloane, cea din centru, Batal(ionul) 1 Vânători și 2 companii Vâlcea și o secție mitraliere. Compania Vânători a urmat pe șosea Fundul Râului. Coloana din dreapta, Batal (ionul) 2 Vânători, cu una secție din comp(ania) mitraliere a vânătorilor a urmat pe la sud Vârful Numa, cota 1627, creasta dintre Valea Lungă și Strungului, cota

45. Ibidem, f. 85.

46. Ibidem.

47. Ibidem, f. 88 cp.

48. Ibidem.

49. Ibidem.

1029, M. Gruiu, ocupă (și) cade în flancul stâng al inamicului din Sadu. Coloana din stânga, un batal(ion) și 2 companii de la Reg(imentul) Vâlcea No. 2, Comp(ania de) Mitrăliere și Bateria de Munte peste Vârful Chicioaia. Inamicul n-a primit lupta și s-a retras".

„La ora 2 p.m., coloanele din centru și stânga au deбуșat în Sadu și negăsind pe inamic, s-au încolonas spre Vesting unde era luptă".

„Batal(ionul) I-lu a dat ajutor unui Batal(ion) din Reg(imentul) Vâlcea No. 2 angajat pe liziera de nord a pădurii Sărata. Lupta a început la ora 4 p.m. și a durat până la 9 seara. Batal(ionul) II la ora 5 a sosit în Sadu și a fost chemat în ajutorul Regimentului 42 care se retrăgea, a luptat pe liziera (Nord) a pădurii Sărata. Lupta a început la ora 7,20 p.m. și s-a terminat la ora 9,30 p.m. Au fost 5 morți, 33 răniți și 8 dispăruți, 2 cai morți. S-au luat 74 prizonieri. După luptă regimentul a rămas pe poziția cucerită, în avantposturi de luptă" (...) ⁵⁰.

Corpul 1 Armată român a consemnat la data de 17 august 1916, între altele că (...) „a) Grupul Olt-Lotru a atins obiectivele ordonate de Marele Stat Major. Coloana colonel Moșoiu a pus stăpânire pe localitatea Râul Vadului” ⁵¹. La 18 august 1916 a menționat: (...) „Grupul Olt-Lotru: Coloana colonel Moșoiu, după lupte îndârjite cu inamicul la Dobrunul, Jidu și Negovanu, la ora 1 p.m. a pus stăpânire pe localitatea Râul Sadului, inamicul retrăgându-se spre Tălmaci, Sadul și Rășinari” ⁵².

În lupta din ziua de 17 august 1916, din sectorul Pădurea Sărată / sud Cislădie /, au căzut la datorie pe câmpul de onoare: Sold. Dorobanțu Marin din compania 1-a, Sold. Mitruț Dumitru din compania 1-a, Sold. Nacă Ion din compania 1-a. Sold. Știrbescu Dumitru din compania 3-a și Sold. Stanca Nicolae din compania 7-a ⁵³.

În ziua de 22 august 1916, Regimentul 5 Vânători a participat la *lupta de la Rășinari* iar la 26 august la *recunoașterea ofensivă de la Gura Râului* ⁵⁴.

La data de 23 august 1916, Corpul 1 Armată a consemnat referitor la Grupul Olt-Lotru: „Trupele din flancul stâng continuă organizarea pozițiilor cucerite la Poplaca; s-a interceptat definitiv C.F. Sibiu – Arad. Inamicul a bombardat cu obuze incendiare satele Rășinari și Poplaca, cari s-au aprins. Acțiuni de infanterie nu s-au produs” ⁵⁵.

În *luptele de la satul Orlat și Rășinari / Dealul Obreja* / din 26 august 1916, au căzut la datorie 3 ostași / Soldat Bădoi Voicu, Soldat Preda Constantin, Soldat Băcă Ion / și au fost răniți 7 soldați ⁵⁶.

50. Ibidem.

51. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 3.

52. Ibidem, f. 3 cp.

53. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 87.

54. Ibidem, f. 91 – 93.

55. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 5.

56. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 93 cp.

În *lupta de la Orlat* din 29 august 1916, au fost răniți 9 militari din Regimentul 5 Vânători⁵⁷.

Se remarcă în mod deosebit luptele violente din sectorul localității Orlat din 31 august 1916, în care Regimentul 5 Vânători a pierdut 362 de militari, din care: Morți 1 ofițer / Slt. Popescu Nicolae /, 2 Plutonieri / Turcu Nicolae și Feraru / și 58 de militari / 3 sergenți, 9 caporali și 46 soldați ⁵⁸.

În *Jurnalul de operații* al Regimentul 5 Vânători s-a consemnat: (...) „Pentru aceste fapte de arme, în care s-a distins în mod strălucit Maiorul Popescu Dumitru, regimentul a fost citat prin *ORDIN DE ZI PE CORP*, care s-a dat în copie mai jos / din 1 sept. 1916/⁵⁹:

ORDIN DE ZI PE CORP

Mândri ofițeri și soldați ai Regimentelor

Vâlcea și 5 Vânători

Plin de bucurie, Vă mulțumesc pentru vitejia ce ați desfășurat în luptele crâncene de la trecerea munților și până azi. În lupta de la Orlat voi bravi ostași ai Regimentului 5 Vânători ați făcut să se vadă că moștenii virtutea strămoșilor noștri Daci și Romani.

Țara și întreg neamul nostru Vă admiră și este mândră de voi.

Să trăiți bravi ostași.

Să trăiască bravii voștri comandanți, colonelul Moșoiu și colonelul Constantinescu.

Comandantul Corpului „OLT”

General / ss./ Manolescu⁵⁹.

În timpul zilei de 4 septembrie 1916 „inamicul a bombardat cu artileria, aripa stângă și dreaptă a trupelor din Valea Oltului. Artileria noastră a răspuns” (...)⁶⁰.

În continuare, în succesiunea misiunilor îndeplinite de unitate, se remarcă *lupta din ziua de 9 septembrie 1916*, despre care s-a consemnat: „la ora 4 dimineața atac bruscat asupra poziției inamice de la Porumbacu de Jos, Glimboca și Dealul Nucului, pretutindeni respingând pe inamic și capturând 4 mitraliere, 2 cai și material de armătură și echipament ca: corturi, mantale, centurioane, cartușe, arme, saci etc”⁶¹. Au fost luați prizonieri 2 ofițeri, 2 plutonieri și 114 militari inamici⁶². În aceste lupte Regimentul 5 Vânători a avut un ofițer mort / Slt. Trufu Alexandru / opt soldați morți / Barcan Nicolae, Borcan Constantin, Panduru Ioan, Popescu Nicolae, Stoica Radu, Uță Constantin, Catană Marin, Dinuț Gheorghe / și 78 de militari răniți / din care un ofițer ⁶³.

57. Ibidem, f. 94.

58. Ibidem, f. 95 – 99.

59. Ibidem, f. 99 – cp.

60. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 9 cp.

61. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 101.

62. Ibidem.

63. Ibidem, f. 101 cp.

Cu fiecare luptă rândurile militarilor din Regimentul 5 Vânători se răreau, în timp ce confruntările sporeau substanțial în intensitate și dificultate, adversarul beneficiind de întăriri care i-au mărit puterea de foc. Evident creșteau și eforturile umane în luptele din sectoarele atribuite⁶⁴.

La 12 septembrie 1916 s-a menționat de Corpul 1 Armată că: (...) „recunoașterile aeriene raportează că la nord de Sibiu sunt baterii și întăriri inamice, în Orlat întră aproximativ 3 escadroane, în gara Săliște debarcă trupe numeroase. Prefectura jud. Vâlcea raportează că o coloană inamică vine dinspre Jina spre Piatra Albă, a trecut Sterpu spre Ghircu. În urma acestor informații comandantul dă ordin Reg. 5 Vânători ca să îmbarce la Sebeș un batalion, cu destinația Golotreni, unde va debarca și apoi împreună cu o baterie din Reg. 1 obuziere ușoare să meargă la Voineasa” (...) ⁶⁵.

În situația operativă din 13 sept. 1916 s-au amplasat „la Brezoi spre Voineasa un batalion din R. 5 Vânători, la Fundul Râului un batalion din Regim. 49 Ing., la Râul Vadului o companie din Reg. 49 Inf” (...) ⁶⁶.

La data de 13 septembrie 1916, Regimentul 5 Vânători a participat la *lupta de la Piscu Mare*, unde a avut un militar mort / Slt. Măciucianu Constantin / și 5 militari răniți. Între 14-19 sept. 1916, Regimentul 5 Vânători a luat parte la lupte crâncene, în pozițiile atribuite, contra unui inamic având o superioritate covârșitoare. Au fost executate replieri succesive pe poziții din defileul Oltului, la Turnu Roșu, Căineni, Lunci, Dealul Chitinaet și Dealul Vladului. În ziua de 14 sept. 1916 a căzut la datorie Slt. Tocilescu Mihail. Între 14-19 sept. 1916, regimentul a pierdut în luptele la care a participat 224 de militari⁶⁷.

În ziua de 15 sept. 1916, ora 9, p.m., potrivit situației menționate de Corpul 1 Armată, Regimentul 5 Vânători a avut „un batalion la Lotru, 2 companii la Piciorul Sașilor”⁶⁸.

La 17 septembrie 1916 „în Valea Oltului și a Lotrului se găsea Detașamentul Lotru, comandat de *Generalul Praporgescu* și care era constituit din următoarele trupe:

- a) Pe malul stâng al Oltului (...)
- b) La Căineni: 5 batalioane, Batal. II din Reg. 5 Vânători / mai puțin o companie / (...);
- c) La Robul: 4 batalioane (...);
- d) La Voineasa: Batal. IV din Reg. 3 Olt și o companie din Reg. 5 Vânători”⁶⁹.

În *lupta de la Lunci*, din 20 sept. 1916, au căzut pe câmpul de onoare 2 militari din Regimentul 5 Vânători / R. 5 V.: Serg. Popa Ion și caporal Bastangă

64. Ibidem, f. 102 – 153.

65. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 13 cp.

66. Ibidem.

67. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 106 cp -110.

68. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 19 cp – 20.

69. Ibidem, f. 20 cp.

Radu / și au fost răniți 5 soldați. În lupta care a avut loc în ziua următoare / 21 sept. 1916 /, din R. 5V., au căzut la datorie doi caporali / Boboc Badea, Bordea Stan / precum și 7 soldați / Dobrin Constantin, Parva Tănasia, Daju Ilie, Curcea Constantin, Jerlea Ion, Mâncă Cristea, Amza Gheorghe/. Au fost răniți 14 militari în această confruntare. În continuare luptele au crescut în înverșunare⁷⁰.

În zilele de 23 și 24 sept. 1916, în *luptele de la D. Chitianet și D. Bulzu*, Regimentul 5 Vânători a pierdut 99 de militari, din care 19 morți/ cap. Ghiță Dumitru, Cap. Moț Ioan, Cap. Radu Vasile, Cap. Vasile Nicolae, Sold. Vălduț (Vlăduț) Victor, Sol. Zaharia Ene, Sold. Bucătaru / Nanu Constantin, Sold. Oprică N. Ion, Sold. Popa Ioniță, Sold. Ștefan Constanzin, Sold. Tănăsie Constantin, Sold. Paica Petre, Sold. Ion Gheorghe, Sold. Nicolae Grigorie, Sold. Encea Ion, Sold. Trască Constantin⁷¹.

Se remarcă în mod special, *acțiunea de recunoaștere efectuată de către un detașament din Regimentul 5 Vânători, în spatele inamicului, în zona Voineasa – R. Sadului – Sadu – Tâlmaci – Boita, începută la data de 23 septembrie 1916 și terminată la 15 octombrie 1916, misiune în care unitatea a avut ca pierderi 78 de militari, din care 9 morți / Serg. Bărbuță Nicolae, Cap. Manafu Ilie, Cap. Drăghicea Ioan, Sold. Dolofan D-tru, Sold. Delcea Dumitru, Sold. Croitoru Nicolae, Sold. Prodan Ilie, Sold. Mâncă Cristea, Sold. Vasile Gheorghe⁷².*

În ziua de 30 septembrie 1916, Corpul 1 Armată a consemnat (...) „La ora 2 p.m., se primește știrea prin telefon că *Generalul PRAPORGESCU*, care se găsea în vizitarea frontului la Coți, a fost rănit la locul zis „Groapa Turcilor”, împreună cu colonelul Cantacuzino, comand(antul) Reg. de Grăniceri, de sfărământurile unui obuz vrăjmaș. Generalul Praporgescu, în urma rănilor primite, a încetat din viață. Corpul generalului, după ce a fost îmbălsămat a fost transportat cu automobilul la București. Comanda Corpului de Armată a luat-o provizoriu Generalul Kastrîș, comandantul Diviziei 23" (...)”⁷³.

La 3 octombrie 1916, „pe frontul Diviziei 13, inamicul a atacat cu forțe superioare, aproximativ 3-4 companii, între orele 3,30-4,30 p.m., trupele noastre de la Veverița, care la început s-a(u) retras dar în urmă revenind la atacul cu baioneta a(u) reocupat poziția la ora 5 p.m., forțând pe inamic să se retragă spre nord" (...)”⁷⁴.

În ziua de 4 octombrie 1916, în *lupta din sectorul Muntele Veverița*, Regimentul 5 Vânători a pierdut 13 militari, din care un ofițer mort / Slt.

70. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 113 – 113 cp.

71. Ibidem.

72. Ibidem, f. 115.

73. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 35.

74. Ibidem, f. 36 cp.

Melinescu C. Mircea / și 3 soldați morți / Sold. Sănduloiu Gheorghe, Sold. Andrei Petre și Sold. Michalcea Florea⁷⁵.

Se remarcă *ORDINUL DE ZI Nr. 30 din 5 octombrie 1916*, dat de comandantul Regimentul 5 Vânători, care „fiind numit comandant al Brigăzii 26 Infanterie, lasă comanda regimentului Maiorului HERGOT MIHAIL”⁷⁶:

„*ORDIN DE ZI Nr. 30 din 5 octombrie 1916*

Ofițeri, Subofițeri, Caporali și Soldați,

Fiind hotărât pentru o altă însărcinare, cu regretul întregului meu suflet mă despart de voi, vrednici luptători al(ai) Regimentul 5 Vânători, lăsând comanda Maiorului Hergot Mihail, pe ziua de 5 octombrie cor., Legăturile mele cu voi ostași ai acestui regiment s-a(u) făcut prin jertfele glorioase de sânge ce ați vărsat la Cislădie, Orlat, Glimboca, împrejurimile Sibiului, zile care vor rămâne deapururi neșterse în istoria Românilor ca și cele de la Chitinaet, Bulzu și Veverița, eroismul vostru fiind remarcat chiar de însuși vrăjmașul cu care ați luptat.

Urez Regimentului 5 Vânători să se acopere de laurii izbândeii.

Comand(ant)ul Reg(iment)ului 5 Vânători

Colonel Constantinescu⁷⁷.

De asemenea se remarcă în mod deosebit *ORDINUL DE ZI Nr. 12 din 6 octombrie 1916*, dat de comandantul *Diviziei 13-a*, Generalul Sănătescu

„*ORDIN DE ZI Nr. 12 din 6 octombrie 1916*

În urma luptelor care au avut loc în zilele de 4 și 5 octombrie c., s-au distins în mod deosebit trupele care au luptat pe Munții Veverița și Pietrosu.

Pe Veverița a luptat cu multă bărbăție Batalionul I din Regimentul 5 Vânători, Companiile 1, 3 și 4 din Regimentul 49, Compania 11-a din Regimentul 57 Inf., precum și secția din Bateria 4-a de obuziere ușoare și secția din Bateria 53 mm condusă de locotenentul Șerban, care a dat un prețios concurs.

Pentru modul strălucit cum s-au condus ofițerii și trupa acestor unități, scoțând pe inamic din tranșeele lor și provocându-i pierderi însemnate în oameni și materiale, aduc mulțumirile mele.

Îmi face o deosebită plăcere a mulțumi în special Colonelului Moșoiu Traian care a dirijat acțiunea de la Pietrosu și Colonelului Constantinescu Constantin, comandantul Grupului Veverița, care a condus acțiunea cu multă pricepere și hotărâre, alungând pe dușman de pe Muntele Sasa, nord de Veverița.

Acest ordin se va citi trupelor la apel, trei zile consecutive.

Coloneii Moșoiu și Constantinescu vor prezenta tablouri de recompense pentru ofițerii și gradele inferioare care s-au distins în aceste lupte.

75. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 118.

76. Ibidem, f. 117 cp.

77. Ibidem, f. 117 cp – 118.

Comand(antul) Diviziei 13-a
general / ss./ Sănătescu⁷⁸.

De menționat: *ORDINUL DE ZI NO. 31* din 6 octomvrie 1916 (...), „Fac cunoscut, că cu începerea de azi 6 octomvrie 1916, iau comanda Regimentului 5 Vânători și îmi pun toată speranța în priceperea comandanților, în dragostea ofițerilor și trupei acestui regiment. Cer sacrificii până la ultimul om și ofițer, numai astfel vom putea justifica menirea noastră și numai astfel vom putea servi Patria, care așteaptă totul de la noi.

Comand, Reg. 5 vânători
Maior /ss./Hergot⁷⁹.

În *lupta de pe Muntele Călugăru* din ziua de 10 octombrie 1916 și *confruntările de pe Muntele Mighel*, Regimentul 5 Vânători a avut ca pierderi, morți un ofițer / căpitan Brădiceanu Constantin, comandantul Batalionului I / și 7 militari / Serg. Mareș Stan, Sold. Oprea Iancu. Sold. Dumitrică Gheorghe, Sold. Chilian Preda, Sold. Ruta Anton, Sold. Cârsta Radu / precum și răniți 49 de militari din trupă⁸⁰.

La 11 octombrie 1916, în Jurnalul de operații al Corpului 1 Armată s-a consemnat (extras): (...) „M.S. Regele prin Ordinul No. 2262, ordonă ca „nimeni să nu se gândească la retragere, ci până la ultima extremitate să se reziste inamicului" (...). Numește comandantul Armatei I-(a) în locul generalului Culcer pe generalul Dragalina, iar ca șef de Stat Major pe Locot. Colonel Găvănescu (...).

„Detașamentul Colonel Moșoiu a atacat trupele inamice de la Călugăru, de unde inamicul a început a se retrage" (..) ⁸¹.

În luptele care au avut loc la 12 octombrie, pe Muntele Mormântul, R. 5V., a pierdut 52 de militari⁸².

La data de 13 octombrie 1916, se primește la regiment *ORDINUL DE ZI NR. 36 AL ARMATEI 1-a* precum și *ORDINUL DE ZI al CORPULUI 1 ARMATĂ*.

ÎN *ORDINUL DE ZI al ARMATEI 1-a*, semnat de Generalul DRAGALINA, s-a menționat (extras): (...) „Din acest moment am luat comanda Armatei și cer imperios de la toți, de la general până la soldat, în primul rând apărarea vetrei strămoșești, al ogorului și al cinstei neamului de român. Cer de toți ascultarea cea mai deplină ca și cea mai strictă executare a ordinelor(...) .

Ofițeri și soldați ai Armatei 1-a, apărați cu viața voastră pământul Olteniei și al țării (...) ⁸³.

În continuarea drumului de luptă, Regimentul 5 vânători a participat la alte confruntări cu puternice forțe inamice care acționau ofensiv. În succesiunea acestor dificile lupte, prin pierderile suferite, forța combativă a unității s-a

78. Ibidem.

79. Ibidem, f. 117 cp.

80. Ibidem, f. 122 – 123.

81. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 48.

82. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 122 – 123.

83. Ibidem, f. 123.

diminuat treptat, în timp ce inamicul și-a continuat atacurile cu o pronunțată agresivitate, introducând în acțiune formații puternice, dotate cu abundent armament automat / mitraliere / și având o superioritate netă în ce privește artileria. Numai simpla înșiruire a luptelor, a pierderilor suferite și a efectivelor de care a mai dispus Regimentul 5 Vânători la diferite date din ultima parte a anului / lunile octombrie – decembrie / sunt relevante. Apare evident că a fost o promoție de sacrificiu.

În ziua de 15 octombrie 1916, Regimentul 5 vânători a participat la luptele din sectorul Muntelui Zănoaga, având ca pierderi: 5 morți trupă și răniți 1 ofițer și 22 trupă⁸⁴.

Între 17 – 19 octombrie 1916, unitatea a participat la luptele de la Boișoara și Titești, având morți un ofițer și 6 trupă precum și 5 trupă răniți⁸⁵. Între 16 – 20 octombrie 1916, Regimentul 5 Vânători a luptat în sectoarele D(ealul) Spinului și Perișani, având un ostaș mort și răniți 2 ofițeri și 8 trupă.

În luptele din 21 și 22 octombrie 1916, din unitate au fost 20 de militari morți și 7 răniți. La 22 și 23 octombrie 1916 în luptele din sectoarele dealul Spânului-Tutești, Regimentul 5 Vânători a avut 7 militari morți / Plutonier Popescu Alexandru, Sergent Tămburași Ion, Sold. Roșu Marian, Sold. Udrea Marin, Sold. Mititelu Tudor, Sold. Croitoru Victor, Sold. Popescu Ilie / și 47 răniți⁸⁶. În ziua de 24 octombrie 1916, regimentul 5 Vânători a participat la luptele de la D. Spinului și Perișani; la 27 – 28 octombrie la luptele de la D. Perișani, iar la 30 – 31 octombrie la luptele din sectorul Perișani n(ord) Poiană⁸⁷.

În ziua de 1 noiembrie 1916, Corpul 1 Armată luptă pe un front prea mare în raport cu efectivele unităților" (...) ⁸⁸.

În continuarea confruntărilor, Regimentul 5 Vânători a participat la 3 noiembrie 1916 la lupta de la M. Toaca, iar la 6 noiembrie 1916 la luptele de la D. Suici și Robaia⁸⁹.

„Pierderile suferite în luptele de la Suici și Robaia în ziua de 6 noiembrie 1916 (au fost de) Total: morți, trupă 19, răniți un ofițer, trupă 22, dispăruți trupă 62. Efective: ofițeri 18, trupă 695, cai 236, trăsurile 50⁹⁰ .

Soldații din Regimentul 5 Vânători care și-au dat viața în luptele din ziua de 6 noiembrie 1916, în sectoarele Suici și Robaia, au fost: Sold. Popescu Marin, Sold. Săndulescu Năstase, Sold. Butaru Ion, Sold. Năstase Marin, Sold. Gângioveanu Grigore, Sold. Mehedinți State, Sold. Pătrașcu Ion. Sold. Toma Iacob, Sold. Diaconu Marin, Sold. Postelnicu Victor, Sold. Bonca Petru, Sold. Diaconu Marin, Sold. Toader Nicolae, Sold. Popescu Constantin, Sold. Gherghina Ion, Sold. Mălăcescu Ioan, Sold. Oance Anton, Sold. Stanciu Meleancu, Sold. Căpraru Marin și Sold. Bon Dumitru⁹¹.

84. Ibidem, f. 124.

85. Ibidem, f. 128.

86. Ibidem, f. 132 cp – 133 cp.

87. Ibidem, f. 134 – 140.

88. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 70.

89. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 139 – 140.

90. Ibidem.

91. Ibidem.

De remarcat și pierderile suferite de Compania a 7-a în perioada 9 – 31 octombrie 1916, când a acționat cu un pluton la Divizia 23 pe Topolog și 2 plutoane la Divizia 13-a pe Lotru și valea Oltului /morți 10, răniți 14, dispăruți 17, în total 41 de militari/.

La data de 9 noiembrie 1916, regimentul sosește seara la orele 5 p.m., la R. Vâlcea „cantonând în cazarma Regimentului Vâlcea No. 2”⁹². În ziua următoare /10 noiembrie 1916 / „regimentul se reconstituiește la Râmnicu Vâlcea, având următoarele efective: „ofițeri 18, trupă 733, cai 222, trăsură 43”⁹³. Regimentul 5 Vânători a avut la acea dată drept comandant pe căpitanul Marinescu Ștefan⁹⁴.

În ziua de 11 noiembrie R. 5 V., a participat la lupta de la Gura Văii, acțiune în care a pierdut 40 de militari⁹⁵.

Confruntarea cu inamicul a continuat în acest sector și la 12 noiembrie, zi în care regimentul a pierdut 12 militari⁹⁶.

La ora 1 noaptea / 11 spre 12 noiembrie 1916 / s-a primit ordinul de retragere nr. 143 (...). „Batalionul se retrage în urma ordinului primit pe malul stâng al Oltului, lăsând Compania 3-a ca ariergardă. Până la ora 12,45, s-au trimis toate trupele Diviziei 13-a sub protecția Companiei 3-a, care cu 2 mitraliere a ocupat liziera de nord a Râmnicului Vâlcea”⁹⁷.

În ziua de 14 noiembrie 1916, R. 5 V., a ocupat poziție pe Dealul dintre Milcioiu și Căzănești – vest Topolog. În lupta de la Milcioiu din această zi, unitatea a avut 252 dispăruți, din care 11 răniți⁹⁸. În această zi / 14 noiembrie 1916 / , R. 5 V., a mai dispus de următoarele „efective:ofițeri 18, trupă 469, cai 222, trăsură 43”⁹⁹.

Regimentul 5 Vânători a efectuat din seara zilei de 14 noiembrie, marș de retragere „prin pădurea Cotmeana – locul Gropi – Bescov – Pitești, unde sosește la ora 11 p.m., bivuacând la n.v. de satul Golești pe șoseaua Pitești – Leordeni”¹⁰⁰. La 16 noiembrie 1916, regimentul continuă marșul în retragere spre Leordeni, sosind la ora 11 p.m., unde primește ordin să cantoneze”¹⁰¹.

La 18 noiembrie 1916, ora 2 a.m. /noaptea / „pleacă și celelalte 2 companii prin satul Leordeni, unde schimbă din avantposturi pe cele 2 companii de la s.v. Prundeni, angajând lupta cu inamicul la ora 8,45 a.m., până la ora 12 a.m., când regimentul primește ordinul de retragere spre Ciulnița – Eustitiade, formând front la n.v. de acest sat” (...)¹⁰².

92. Ibidem, f. 140 cp.

93. Ibidem, f. 141.

94. Ibidem.

95. Ibidem, f. 141 – 143.

96. Ibidem, f. 143 – 144.

97. Ibidem.

98. Ibidem, f. 144 – 147.

99. Ibidem, f. 146.

100. Ibidem.

101. Ibidem.

102. Ibidem, f. 146 – 146 cp.

În lupta de la Prundeni din 18 noiembrie 1916, R. 5 V., a avut 73 de militari dispăruți¹⁰³.

La 19 noiembrie 1916, R. 5 V., a continuat confruntările „la ora 8,45 a.m., inamicul atacă trupele noastre. Lupta durează toată ziua în retragere de la N.V. la S.E. de Leordeni, prin Ciulnița, Eustitiade, Marcești, Bădulești¹⁰⁴. În luptele din această zi, la Leordeni, unitatea a vut un ofițer dispărut, trupă răniți 6 și dispăruți 60¹⁰⁵; în lupta de la Mărcești, un mort /caporal Popa Ștefan /, trupă 2 răniți și 23 răniți / dispăruți /¹⁰⁶ iar în lupta de la Bădulești, trupă 5 dispăruți¹⁰⁷.

În ziua de 20 noiembrie 1916 „regimentul se găsește în luptă pe liziera de nord a orașului Găești. Lupta continuă în retragere prin Dragodana – Produlești – Bălenii – Sârbi – Dobra, unde după lupte crâncene regimentul rămâne peste noapte în avanposturi de luptă la N.V. de Dobra¹⁰⁸. În lupta de la Găești a fost rănit Pl. Major Sârbu Dumitru din compania 2-a și au fost din trupă 45 de dispăruți¹⁰⁹. În această zi, efectivele regimentului au fost următoarele: ofițeri 17, trupă 263, cai 222, trăsuri 58¹¹⁰.

De menționat că la 14 noiembrie 1916, Corpul 1 Armată / comandant general Pătrășcoiu / a consemnat că: (...) „Prin ordinul No. 2 al Grupului de Armate, se face cunoscut că coloane inamice puternice au trecut Oltul la Stoenești și se îndreaptă către Costești. Armata 1 (-a) se va retrage pe linia Dărmănești – Valea – Linia Neagului – Prislopul – Popești – Lăzărești și Maldarul“ (...)”¹¹¹.

În ziua de 21 noiembrie 1916 „lupta începe la Dobra la ora 8 a.m., iar la ora 11, regimentul se retrage din ordin către Finta unde s-a dat o nouă luptă înverșunată de la ora 5 la 7 p.m., de unde regimentul se retrage cu pierderi la n(ord) – v(est) de Cornești, unde rămâne în avanposturi de luptă între Cornești și Frasin¹¹².

În lupta de la Finta regimentul a vut un mort / Sold. Talpaga Ion din Compania 1-a, 6 trupă răniți și 91 trupă dispăruți¹¹³.

La data de 21 noiembrie efectivele Regimentului 5 Vânători au ajuns la: ofițeri 17, trupă 165, cai 222 și 58 de trăsuri¹¹⁴.

În ziua de 25 noiembrie 1916 „regimentul continuă marșul de retragere ajungând la ora 6 p.m., în satul Părepa / Buzău / unde ocupă poziție spre n(ord)

---

103. Ibidem.

104. Ibidem, f. 148.

105. Ibidem, f. 148 – 149 cp.

106. Ibidem.

107. Ibidem.

108. Ibidem, f. 148 cp.

109. Ibidem, f. 148 cp – 149.

110. Ibidem.

111. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 88 cp - 89 cp.

112. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 149.

113. Ibidem, f. 149 – 150.

114. Ibidem.

– v(est) de sat iar o companie se dă ca întărire a artileriei¹¹⁵. La 27 noiembrie 1916 „regimentul rămâne pe poziție n(ord) – v(est) de Fulga / s(ud) – e(st) de Pârepa /încercând contraatacuri¹¹⁶.

La 29 noiembrie 1916, efectivele R. 5 V., au fost de „ofițeri 12, trupă 224, cai 203, trăsură 58. Căpitanul Sorescu C., fiind luat prizonier, căpitanul Marinescu St. ia comanda regimentului¹¹⁷. La 30 noiembrie 1916 „ora 3 a.m., regimentul părăsește Fulga în direcția Costești /s(ud) – v(est) de Buzău /unde ocupă poziție întărită de forțe rusești, primește lupta cu inamicul rămânând pe poziție¹¹⁸.

În ziua de 2 decembrie 1916, ora 3 a.m., „regimentul din ordin părăsește poziția sub presiunea inamicului și se retrage în direcția Boboc / R. Sărat / prin Tăbărești - Râul Buzăului pe la Săgeata la Boboc. ora 10,35 p(ost meridian) / n(ord) – e(st) Buzău având p(osturi) de luptă peste noapte.

La 3 decembrie 1916, „ora 9,30 a.m., începe lupta la Boboc. După rezistență de 3 ore, regimentul se retrage spre Socarieni – Pârliri – Bălăceanu – Sălcioara. Efective: ofițeri 12, trupă 204, trăsură 58¹¹⁹.

În ziua de 4 decembrie 1916 s-a efectuat marșul „de la Sălcioara – Macrina – Giurești – Șerbănești / Tecuci /, unde regimentul rămânând în repaos (este) schimbat definitiv de armatele rusești¹²⁰. Unitatea s-a aflat în repaos la Șerbănești /la 5 decembrie 1916 / și la Ivești la 8 decembrie 1916¹²¹. La 9 decembrie 1916, regimentul a pornit în „marș de la Ivești¹²² prin Tecuci, cantonând „în com. Ghidigeni la ora 10 seară¹²³. În ziua următoare se pune în marș spre „Bârlad unde sosește la ora 7 p.m. și cantonează în partea de nord a orașului¹²⁴. Continuă marșul și la 12 dec. 1916 până ajunge în com. Sârbi unde cantonează la orele 7 seară¹²⁵. La 12 decembrie 1916, continuă deplasarea până în com. Secui, la 13 decembrie se deplasează la Solești, la 14 decembrie la Poiana Cârnelui iar la 15 decembrie 1916 la Socola, unde cantonează la ora 5 p.m. rămânând în repaus atât în acea zi cât și în cea următoare¹²⁶.

În ziua de 16 decembrie „trupele au continuat mișcarea spre zona de reconstituire, după itinerariile stabilite¹²⁷ a consemnat Corpul 1 Armată.

La 18 decembrie 1916, Divizia 2-a p(artea) a(ctivă) „raportează modul de staționare al trupelor. Cărtierul Diviziei la Barca. Regimentul 5 Vânători la Boghicea" (...) ¹²⁸.

115. Ibidem, f. 150.

116. Ibidem, f. 150 cp.

117. Ibidem, f. 152 cp.

118. Ibidem.

119. Ibidem.

120. Ibidem.

121. Ibidem, f. 153.

122. Ibidem.

123. Ibidem.

124. Ibidem.

125. Ibidem.

126. Ibidem.

127. Ibidem.

128. Ibidem, f. 153 cp.

129. Ibidem, fond 336, dos. nr. 51, f. 121.

130. Ibidem.

În ziua de 19 decembrie 1916, Regimentul 5 Vânători a efectuat marșul de la Beldești la Hârlău.¹³¹ La 22 decembrie 1916, „prin Ordinul Armatei II(-a) No. 2631, Marele cartier General, cu ordinul No. 4200, schimbă zona de reorganizare afectată! C(orpului) 1 Armată (...)¹³².

În ziua de Crăciun / 25 decembrie 1916 /, Regimentul 5 Vânători a efectuat marșul de la Poienile Caprii prin Slobozia, Voinești, Cornești, unde ajuns la ora 9 seara rămâne în cantonament¹³³. La 26 decembrie 1916, unitatea continuă de la ora 9 a.m., marșul prin Salota, Nicolina, Socola, Bucium și ajunge la ora 8 seara în satul Păun, unde cantonează¹³⁴. În ziua de 27 decembrie 1916 „regimentul rămâne în repaus, urmându-se (asigurându-se) desăvârșirea cartuirii¹³⁵, la 28 decembrie 1916 „se procedează la alegerea locului pentru construirea bordeielor¹³⁶, la 29 decembrie 1916 „se începe construirea bordeielor la n(ord) – v(est) de satul Păun¹³⁷, activitate ce continuă în ziua următoare¹³⁸ precum și la 31 decembrie 1916. La această dată, efectivele Regimentului 5 Vânători au fost: ofițeri 17, trupă 1118, cai 248, trăsuri 61¹³⁹.

VI CAMPANIA ANULUI 1917

La 1 ianuarie 1917, regimentul primește de la P.S. (Partea Sedentară) „încă 93 de oameni de trupă vechi și recruți¹⁴⁰.

Potrivit ordinii de bătaie de la această dată, în Statul Major al Regimentului au fost nominalizați:

„Comandant: Locot. Colonel Hergot Mihail

Ajut. Comand: Maior Marinescu Ștefan

Medic: Căpitan Constantinescu Slatina D-tru¹⁴¹.

În zilele de 2 ianuarie, 3 și 4 ianuarie 1917, s-a continuat cu construirea bordeielor¹⁴². La regiment a venit de la P.S., la 2 ianuarie 25 de oameni de trupă / vechi și recruți/, la 3 ianuarie 17 oameni de trupă, iar la 4 ianuarie 1917, un număr de 84 oameni de trupă¹⁴³.

La 5 ianuarie 1917, R. 5V., a continuat „cu construirea bordeielor la n(ord) – v(est) de satul Păun¹⁴⁴. În ziua de 6 ianuarie 1917 a fost „repaus. Botezul Domnului. Se primesc de la P.S. 43 oameni trupă¹⁴⁵. La 7 ianuarie 1917,

131. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 153 cp.

132. Ibidem, fond 336, dos. nr 51, f. 121.

133. Ibidem, fond 1119, dos. nr. 4, f. 154.

134. Ibidem.

135. Ibidem.

136. Ibidem.

137. Ibidem.

138. Ibidem.

139. Ibidem.

140. Ibidem.

141. Ibidem.

142. Ibidem, f. 154 cp.

143. Ibidem.

144. Ibidem, f. 154 cp.

145. Ibidem.

„repaus. Sf. Ioan. Se primesc de la P.S. 18 oameni trupă”¹⁴⁶. În ziua de 8 ianuarie „repaus /Duminecă/. Se primesc de la P.S., 14 oameni de trupă”¹⁴⁷.

La 9 ianuarie 1917, conform ordinului Diviziei II-a se procedează la alegerea unui nou loc pentru construirea bordeielor, la s(ud) – v(est) de satul Păun și de Bucium, lângă șoseaua națională și se începe lucrul pentru construirea lor”. Se primesc de la P.S. 8 oameni de trupă. Se urmează programul de instrucție stabilit pentru această săptămână”¹⁴⁸. Între 10 – 15 ianuarie 1917, s-a continuat cu construirea bordeielor și s-au primit de la P.S., 53 de oameni/10 I 1917, un număr de 8 oameni, la 11 I: 4 oameni de trupă; la 12 I. 13 oameni, la 14 I, 21 de oameni de trupă și la 15 I. 1917, 7 oameni din spital și centr. de instr./¹⁴⁹. La 15 ianuarie a fost repaus /Duminecă /¹⁵⁰. Între 17 – 19 I. 1917 se continuă activitățile de instruire precum și se efectuează lucrări la bordeie. S-au primit 23 de oameni¹⁵¹.

În ziua de 20 ianuarie 1917 au continuat lucrările pentru săparea șanțurilor precum și la bordeie. S-a executat și programul de instruire. A murit primul soldat POPESCU DANIEL, victimă a epidemiei de tifos” (...)¹⁵² / Mențiune: sublinierea aparține autorului /. La 21 ianuarie 1917, a continuat activitatea de construire a barăcilor precum și programul de instruire. Au fost primiți 2 oameni¹⁵³.

În ziua de 22 ianuarie 1917, „repaus, oamenii au mers la biserică, unde preotul regimentului a ținut o cuvântare. S-a lucrat la 8 bordeie, la șanțuri și gropi. S-a primit de la P.S., un om”¹⁵⁴.

La 23 ianuarie 1917, companiile 1 și 2 din Batalionul I au executat trageri de instrucție iar companiile 4 și 5 au efectuat „instrucția prevăzută în program. Batalionul II a lucrat la bordeie. S-a(u) început din nou 8 bordeie iar la cele vechi s-a început a (se) lucra la lemnărie. Nu s-a lucrat cu întreg Reg-tul (regimentul) din lipsă de târnăcoape și lopeți. În tot cazul reg-tul cu efectivul ce-l are ajunge / îi sunt suficiente / 16 bordeie, în plus 4 pentru companiile de mitraliere, în total 20. Din cauza gerului lucrările se suspendă”¹⁵⁵. În ziua de 24 ianuarie 1917, regimentul a lucrat la bordeie iar companiile 2 și 3 au cărat lemne pentru construcție. Au fost construite „din nou 8 bordeie, la cele vechi se lucrează lemnăria”¹⁵⁶. La 25 ianuarie 1917, „Com(paniile) 3 și 4 a(u) executat tragerea de instrucție, comp(ania) 6-a a fiert și spălat rufe, comp(aniile) 1 și 2 a(u) tăiat și cărat lemne pt. bordee. Comp(aniile) 5, 7 și 8 și parte din oamenii de la mitraliere a(u) lucrat la bordeie”¹⁵⁷. La 26 ianuarie 1917 „din cauza gerului nu

146. Ibidem.

147. Ibidem, f. 155.

148. Ibidem.

149. Ibidem.

150. Ibidem.

151. Ibidem.

152. Ibidem.

153. Ibidem.

154. Ibidem.

155. Ibidem, f. 155 – 155 cp.

156. Ibidem, f. 155 cp.

157. Ibidem.

s-a lucrat la bordeie. Reg-tul a făcut teorie în cantonament. Pe zilele de 23, 24, 25, 26 s-au primit 21 oameni de la P.S.¹⁵⁸. Între 27-28 ianuarie „trupa a stat în cantonament și a făcut teorie în cantonament. (A fost) susp(endat) lucrul (la) bord(eie)¹⁵⁹.

În ziua de 29 ianuarie 1917, militarii din batalionul I au fost inoculați „cu ser holeric și tific și li s-a dat repaus 24 ore. (La) Bata(lionul) II, oamenii au cărat lemne pentru bordeie¹⁶⁰. Lucrul la bordeie a continuat și în zilele de 30 și 31 ianuarie 1917, în cantonament fiind efectuată teorie, la 30 ianuarie, cu militarii din Batalionul I¹⁶¹.

Între 20 – 30 ianuarie 1917, au murit „pe zona de reorganizare în garnizoana Păunul, de febră recurentă și tifos exantematic¹⁶² un număr de 17 militari din R. 5 V. / Sold. Popescu Daniel, Sold. Tălmăciu Ioan, Sold. Ivan Ionu, Sold. Burcea Ghe. Ioan, Caporal Alexandru Ghe.; Sold. Cernăianu I. D-tru, Sold. Răducu Gh., Sold. Bărbulescu Alex., Sold. Puică Petre, Sold. Diaconu Nicolae, Sold. Otac Gheorghe, Sold. Dascălu D-tru, Sold. Dinulescu Marin, Sold. Colea Ioan, Sold. Edu Păun, Sold. Milcu Ioan, Sold. Zamfir Ioan /.

La 1 februarie s-a lucrat „la bordeie: așezarea stâlpilor, laturilor și șanțurile de comunicație¹⁶³.

În primele zile ale lunii februarie 1917, / 2 – 4 II 1917/ s-a lucrat la bordeie iar la 4 și 5 februarie la fiertul și curățitul efectelor¹⁶⁴.

Între 1 – 5 februarie 1917, au murit din cauza epidemiei de tifos exantematic, un număr de 9 militari din R. 5 V. / Sold. Fota Nicolae, Sold. Carstea Ștefan, Sold. Cebuc Ioan, Sold. Bonoiu Petre, Sold. Ciucă Andrei, Sold. Mihală Andrei, Sold. Marinescu Pavel, Sold. Militaru Ghe., Sold. Ciobanu Alexandru¹⁶⁵.

La 5 februarie 1917, efectivul regimentului a fost de: ofițeri 22, trupă 1359, cai 242, trăsurile 60¹⁶⁶.

În ziua de 7 februarie 1917, s-a consemnat: „regimentul în repaus. Din cauza epidemiei de febră recurentă și tifos exantematic care a început a lua proporții¹⁶⁷. În următoarele 2 zile / 8 și 9 februarie / militarii au rămas în repaus¹⁶⁸. La 10 februarie 1917, „oamenii s-au inoculat cu serul mixt a doua oară. 2) S-au despărțit oamenii sănătoși de cei bolnavi" (...) ¹⁶⁹.

La 11 februarie 1917, s-a menționat că „toți ofițerii se ocupă de oamenii bolnavi, luându-se toate măsurile pentru a-i scăpa de la moarte¹⁷⁰.

158. Ibidem.

159. Ibidem.

160. Ibidem.

161. Ibidem.

162. Ibidem.

163. Ibidem.

164. Ibidem.

165. Ibidem, f. 155 cp – 156.

166. Ibidem.

167. Ibidem, f. 156 cp.

168. Ibidem, f. 156 cp.

169. Ibidem.

170. Ibidem.

În ziua de 12 februarie 1917, medicul Slt. Bendorf R.C. a fost mutat la Ambulanța Diviziei a 2-a, fiind „înlocuit cu medicul Pascanu Octav”¹⁷¹. Între 6 – 12 februarie 1917, la regiment „s-au primit de la P.S., 24 de oameni veniți din spitale și centre”(…) ¹⁷².

În intervalul 6 – 12 februarie 1917 inclusiv, din R. 5 V., „pe zona de reorganizare în garnizoana Păun au murit din cauza epidemiilor de febră recurentă și tifos exantematic”¹⁷³, un număr de 44 de militari / 2 caporali și 42 soldați / din Regimentul 5 Vânători¹⁷⁴.

În ziua de 13 februarie 1917 „s-au revizuit oamenii răniți de Comisia 4-a Medico – Militară”¹⁷⁵. În unitate a fost ținută o conferință „de căpitanul francez Pietou despre comentariul unei fotografii luat(ă) dintr-un avion „FARMAN” de la înălțimea de 3000 m, care reprezintă o parte din tranșele române și germane. Starea sanitară, din zi în zi merge spre rău”¹⁷⁶.

La 14 februarie 1917 „s-au făcut paturi demontabile la cele două infermerii așternându-se paie, curățit curțile, făcut latrine și gropi pt. gunoaie la toate casele. S-a ținut conferința asupra întrebuirii tactice a mitralierelor de către căpitanul francez Pietou”¹⁷⁷. La 15 februarie „repaus, fiertul rufelor”¹⁷⁸, iar la 16 februarie „cu oamenii sănătoși s-a(u) făcut teorii de educațiune morală”¹⁷⁹.

În ziua de 17 februarie 1917 noul medic a luat unele măsuri. Astfel:

„1) În prima infermerie /școala/ se primesc numai bolnavii grav, cărori li se face tratamentul apropiat, mai întâi unși cu petroliu (petrol), tumiși (tunși) și îmbrăcați cu efecte sterile.

2) În infermeria nr. 2, soldații convalescenți”¹⁸⁰, cărori pe lângă hrană li s-a dat 250 grame vin și câte 3 ceaiuri pe zi.

Aceleași măsuri preventive au fost adoptate și pentru oamenii din cantonament. La toți cei debili li s-a dat chinină.¹⁸¹

La 18 februarie 1917 „s-au trimis la Spit. școală pt. dezinfecție 145 oameni din comp, de mitraliere, 62 elevi p. grade și 97 oameni sănătoși, la noul cantonament în com. Icușani și Coții lui Ivan”¹⁸².

Între 13 – 19 februarie / inclusiv / din R. 5 V., au murit „de gripă, febră recurentă și tifos exantematic”¹⁸³, un număr de 80 de militari / din care 5 caporali, 75 soldați /”¹⁸⁴.

171. Ibidem, f. 156 cp – 157.

172. Ibidem.

173. Ibidem, 157.

174. Ibidem.

175. Ibidem.

176. Ibidem.

177. Ibidem, f. 157 cp.

178. Ibidem.

179. Ibidem.

180. Ibidem.

181. Ibidem.

182. Ibidem.

183. Ibidem, f. 157 cp – 158.

184. Ibidem.

Între 20 – 26 februarie 1917, au murit din unitate, „102 militari / din care 1 sergent, 5 caporali și 96 soldați /”¹⁸⁵.

În zilele de 27 – 28 februarie 1917, în regiment s-a efectuat o acțiune de „deparazitare”¹⁸⁶.

Între 27 februarie – 5 martie 1917 / inclusiv / au murit de tifos exantematic un număr de 77 de militari/¹⁸⁷, dintre care Med. căp(itan) C-tinescu (Constantinescu) Slatina D. la 28 februarie precum și 9 caporali și 67 de soldați/¹⁸⁸.

Potrivit unei situații întocmită de Regimentul 5 vânători „totalul morților de la 20 ianuarie la 5 martie”¹⁸⁹ (1917) în unitate, a fost de „1 ofițer, 328 trupă, 71 cai”¹⁹⁰.

Efectivele unității au fost de „ofițeri 26, trupă 1240, cai 222, trăsură 20”¹⁹¹

Între 6 – 12 martie 1917, R. 5 V., a consemnat că „s-a executat zilnic deparazitarea și trecerea prin etuva Diviziei a efectelor. S-a(u) trimis 112 oameni sănătoși și 33 convalescenți la noul comandant în com. Icușani și Cotul lui Ivan / Pârâul Jijia /. S-au primit de la P.S., 12 oameni /.”¹⁹²

În intervalul 5 – 12 martie 1917 în garnizoana Păun au murit din R. 5 V., „de epidemiile de tifos recurent și exantematic”¹⁹³, un număr de 58 de militari” din care: 1 sergent, 1 caporal și 56 de soldați”¹⁹⁴.

Între 13 – 19 martie 1917 la R. 5 V., „s-a continuat deparazitarea prin îmbăiere atât a oamenilor sănătoși, convalescenți și bolnavi din infermeriile de la școala și villa Petroniu, luându-li-se rufăria care s-a trimis la etuva Diviziei, din Bucium, dându-li-se alta nouă și efectele opărate și călcate cu fierul încins. S-au trimis încă 90 de oameni la noul cantonament la Icușani și Cotul lui Ivan, sub comanda Maiorului Marinescu Ștefan. S-au primit de la P.S., 19 oameni veniți de pe front, spirale și centre de instrucție”¹⁹⁵.

Regimentul 5 Vânători a mai consemnat că prin: Înaltul Decret No. 149 au fost înaintați în grad, cu vechime de la 1 noiembrie 1916, următorii ofițeri activi:

Locot. Pata Gh., la gradul de căpitan

Sublt. Sandu C. la gradul de locotenent”¹⁹⁶.

Prin Înaltul Decret No. 150, au fost avansați /rezervă/ Locot. Tătuțescu Alexandru la gradul de căpitan.

185. Ibidem, f. 158 – 158 cp.

186. Ibidem, f. 159.

187. Ibidem, f. 159–159 cp.

188. Ibidem.

189. Ibidem, f. 159 cp.

190. Ibidem.

191. Ibidem.

192. Ibidem, f. 159 cp – 160.

193. Ibidem.

194. Ibidem.

195. Ibidem, f. 160 – 160 cp.

196. Ibidem.

Sublt. Bonea Const. la gradul de locotenent

Sublt. Ionescu Scarlat ,, ,, ,,

Sublt. Răgălie C. Ioan ,, ,, ,,

Sublt. Câmpean Vasile ,, ,, ,,

Sublt. Nisipeanu Nicolae ,, ,, ,,

/ O.Z. No. 193 din 11 – 3-917- /¹⁹⁷.

Între 12 – 18 martie 1917, din R. 5 V., au murit în urma epidemiei, 44 de militari, din care 6 caporali și 38 de soldați precum și Med. Sublt. rez. Crețu Nicolae¹⁹⁸.

La 21 martie 1917, Maiorul Popescu Dumitru a revenit la regiment, fiind numit ajutor al Comandantului, potrivit ordinului Armatei 1-a¹⁹⁹.

În ziua de 22 martie 1917, Lt. Colonel Hergot Mihail a fost evacuat la Spitalul Dr. Clunet. Maiorul Popescu Dumitru a luat comanda Regimentului 5 Vânători, având ca ajutor pe Maiorul Marinescu St.²⁰⁰.

Între 19 – 25 martie 1917, inclusiv, R. 5 V., a avut 34 de militari morți în urma epidemiei / 1 sergent, 1 caporal și 32 soldați/²⁰¹.

Pentru intervalul 27 – 31 martie 1917, R. 5 V., a consemnat că / extras/: (...) „starea sanitară s-a îmbunătățit simțitor. S-a terminat definitiv cuptorul de deparazitare” (...) ²⁰².

În ziua de 30 martie 1917 „a încetat din viață în Spitalul Dr. Clunet din Villa Greerul, Locot. Colonel Hergot Mihail, Comand(antul) Regtului (Regimentului), „a cărui înmormântare s-a oficiat la 31 martie la cimitirul satului Păun, în mijlocul – „copiilor săi” – după dorința arătată încă fiind în viață; la capul său străjuiește acum un brad uriaș iar în jurul (său) 472 copii sufletești, căzuți pentru patrie” ²⁰³ datorită „nemiloasei epidemii. În mormântarea a fost oficiată cu toate onorurile prevăzute de regulam(entul) serv, organiz, ”²⁰⁴. În ordinea de bătaie a R. 5 V., pe ziua de 1 aprilie 1917, a fost menționat drept comandant Maior Popescu Dumitru iar ca Ajut. Comand. Maior Marinescu Ștefan²⁰⁵.

Între 26 martie – 2 aprilie, unitatea a avut 20 militari morți „din care 1 sergent, 3 caporali, 16 soldați”²⁰⁶.

În ziua de 2 aprilie 1917 „Sf. Paști. Orice activitate de serviciu e suspendată. Oamenii au fost la biserică. Hrana oamenilor a fost îmbunătățită cu 1/2 Kg. cozonac, 2 ouă roșii, friptură și vin. Trupa a luat masa la mesele improvizate în pajșteea verde, în una din grădinile la obârșia pârauului Vaslușel, la care a asistat

197. Ibidem.

198. Ibidem.

199. Ibidem. f. 160.

200. Ibidem.

201. Ibidem, f. 160 cp – 161.

202. Ibidem, f. 161.

203. Ibidem.

204. Ibidem.

205. Ibidem, f. 161 – 161 cp.

206. Ibidem, f. 161 cp – 162.

Domnul General Vlădescu, comandantul Diviziei II (-a Infanterie) însoțit de Statul Maj(or al) Div(iziei) și ofițerii din Misiunea franceză. D-sa a ținut o înflăcărată cuvântare ofițerilor și trupei, după care s-a luat gustare în comun cu ofițerii regtului (regimentului)" (...)²⁰⁷.

În zilele de 3, 4, 5 aprilie s-a efectuat deparazitarea precum și activitățile stabilite²⁰⁸.

La 4 aprilie 1917, s-a lucrat la instalarea corturilor în tabăra „Moara de vânt”²⁰⁹.

În ziua de 6 aprilie 1917 „regimentul a (i)eșit în tabără pe Dealul Sorojan (la) est de Iași, la „Bariera Moara de vânt”, părăsind garnizoana Păun, unde a(u) rămas în infermerii 132 de oameni. Au sosit la ora 5 p.m. ofițerii și trupa de la Icușani și Cotul lui Ivan, sub com(anda) Maior(ului) Marinescu" (...)²¹⁰.

Între 2 – 9 aprilie 1917 au murit de tifos exantematic Plutonier Iordăchescu Ioan și 5 soldați din R. 5 V.²¹¹.

În intervalul 10 – 16 aprilie 1917, militarii din R. 5 V. au „continuat lucrarea la construirea bordeielor”²¹². S-a menționat că „din cauza frigului”²¹³ din ziua de 9 aprilie „s-au îmbolnăvit răcind 64 soldați și au murit 3 cai pe care i-a apucat viscolul cu căruțele pe drum”²¹⁴. În ziua de 16 aprilie 1917 / Duminecă / „S-a oficiat un serviciu religios la care au asistat ofițerii și trupa sub arm(e), cu drapelul”²¹⁵. Cu această ocazie a vorbit Preotul Elian T. D-tru, confesorul regimentului²¹⁶.

De la 10 la 16 aprilie 1917, unitatea a avut 8 militari morți / din care 1 sergent, 1 caporal, 6 soldați /. Efective: „ofițeri 30, trupă 1162, cai 200, trăsurii 61”²¹⁷.

În ziua de 19 aprilie 1917 „de dimineața s-a executat programul. După masă echiparea și pregătirea batalionului pentru manevra ordonată de Corpul de Armată”²¹⁸.

Între 17 – 23 aprilie 1917, inclusiv, din unitate au murit 3 militari / 1 caporal și 2 soldați /²¹⁹ iar între 24 – 30 aprilie 1917, au murit un număr de „7 militari din care 1 Plutonier / Dumitru Alex. / și 6 soldați”²²⁰.

În ziua de 23 aprilie 1917, fiind duminică și Sf. Ilie, unitatea a fost în repaus „cu oamenii rămași în tabără s-a oficiat serv. religios”²²¹.

---

207. Ibidem.

208. Ibidem, f. 162.

209. Ibidem.

210. Ibidem.

211. Ibidem.

212. Ibidem, f. 162 cp.

213. Ibidem.

214. Ibidem.

215. Ibidem.

216. Ibidem.

217. Ibidem.

218. Ibidem.

219. Ibidem.

220. Ibidem, f. 163 .

221. Ibidem, f. 163 cp.

La 4 mai 1917 „pe lângă program s-a făcut pregătirea) de defilare și jocuri p(entru) serbarea de la 10 mai. Batal(ionul) 1, a executat tragerea de război” (...)²²².

Din R. 5 V., au murit între 1 – 7 mai 1917, un număr de 5 militari/ 1 sergent și 4 soldați /²²³. La 7 mai a murit un soldat din compania 4-a / Sold. Butusina Anțon /, la 8 mai a murit Sold. Moldoveanu Ioan²²⁴, între 14 – 21 mai au decedat 5 soldați²²⁵, iar între 21 – 27 mai au murit 14 militari / din care 2 sergenți, 1 caporal și 11 soldați /²²⁶.

În ziua de 11 mai 1917, Maiorul Popescu fiind mutat la comanda Regimentului Olt No. 3, a fost numit Maiorul Popescu Petre la comanda R. 5 V.²²⁷.

La 29 mai 1917, regimentul a efectuat „instrucția după programul propus. În ordinea de bătaie intervine următoarea schimbare: prezentându-se Locot. Colonel Diamandy Gh., ia comanda regtului, având ca ajutor pe Maiorul Cristescu Petre”²²⁸.

Între 30 mai – 4 iunie 1917, din regiment au murit 6 militari / din care 2 caporali și 4 soldați/.

La 5 iunie 1917, trupa batalionului I a efectuat programul stabilit iar batalionul II a fost de gardă în gara Nicolina²²⁹.

„Tot înainte de amiază D-I general Comandant al Diviziei II-a, (Infanterie) a inspectat Cazarma Reg. 4 Vânători, unde se află instalat regimentul. Batalionul I cu un efectiv de 1 ofițer superior, un căpitan, 7 ofițeri subalterni și 212 trupă au plecat în paradă la înmormântarea atașatului militar sârb Colonel Antonovici”²³⁰. La 6 iunie, batalionul II este de gardă la Nicolina iar batalionul I a efectuat programul stabilit pentru săptămâna „de la 5 – 10 iunie”²³¹.

În ziua de 7 iunie, înainte de masă, a avut loc „echiparea și pregătirea în vederea primirii ofițerilor și soldaților ardeleni”²³² iar p.m., regimentul cu un efectiv de 21 ofițeri și 423 trupă, merge în gara Iași pentru a primii pe ofițerii și soldații ardeleni ce sosesc din Rusia²³³.

La 8 iunie 1917, „regimentul cu un efectiv de 23 ofițeri și 432 trupă au mers în tabăra Moara de Vânt, unde au asistat la depunerea Jurământului ofițerilor și

---

222. Ibidem, f. 163.

223. Ibidem.

224. Ibidem.

225. Ibidem.

226. Ibidem, f. 163 cp.

227. Ibidem, f. 163.

228. Ibidem, f. 163 cp.

229. Ibidem.

230. Ibidem.

231. Ibidem, f. 164.

232. Ibidem.

233. Ibidem.

trupa ardeleană în fața M./S./ regelui²³⁴. După masă, militarii au fost în repaus și au fost efectuate activități de igienă²³⁵.

Au murit din regiment, la 27 iunie 1917, Sold. Drăguț Dumitru, la 22 iulie Sold. Ionescu D. Marin, la 27 iulie Sold. Gheorghe Dumitru, la 24 iulie Sold. Ciobanu Gh, la 6 august, Sold. Rică Notă, iar la 29 iulie 1917, Elev. Plut. Mateescu Corneliu s-a înecat în R. Moldova²³⁶.

Duminecă 23 iulie 1917 „un pluton cu preotul Regtului (regimentului) a luat parte la dezvelirea monumentului ridicat în com(una) Tomești p(entru) soldații morți ai Reg(imentului) 26 Inf(anterie)” (...) ²³⁷.

La data de 15 august 1917, Regimentul 5 Vânători „conform ordinelor primite a părăsit garnizoana Iași la ora 4,30, punându-se în marș pe direcția Iași – stația de îmbarcare Bârnova. La ora 6,30 s-a făcut halta de ajustare lângă o șosea /șesul Sturza /. La 7 s-a oficiat un serviciu religios, făcându-se și botezul trupei. S-a citit trupei ord(inul) de zi No. 78 al Div(iziei) II-a (Infanterie) iar la ora 7,30, trupa s-a pus în marș șibivuat în corturi în Pădurea Frumoasei e(st) Mogoșești” (...) ²³⁸.

În ziua de 16 august 1917, în stația Bârnova a început îmbarcarea „iar la ora 11,50 trenul s-a pus în mișcare” ²³⁹. Pe traseu s-a comunicat „că stația de debarcare este la gara Frunzeasca, după care s-a continuat drumul ” ²⁴⁰ spre sectorul atribuit. Efectivele unității au fost de: „ofițeri 47, trupă 1610, cai 343, trăsuri 78” ²⁴¹.

La 5 septembrie 1917, batalionul I a lucrat „la adăposturi în pământ în pădurea de la Piscul Glodului iar astăzi seară se înlocuiește cu Batal. II care a pornit din Pd. de pe D. Sagău la ora 17,30, pentru a-l schimba” ²⁴². Batalionul II din R. 5 V., „a executat lucrări de sârmă” ²⁴³.

În ziua de 20 septembrie 1917 „inamicul a bombardat violent pădurea Mănăstioara, Colțul de s(ud)-e(st), de la 18,30-19,20” (...) ²⁴⁴.

La 22 septembrie 1917, R. 5 V., a consemnat pierderile suferite în săptămâna de la 17-23 sept, incl., prin „bombardamentul artileriei inamice în sectorul ocupat la s(ud)-v(est) de Mănăstioara, de către Batal(ionul) 1-ii/ cota 331/” ²⁴⁵, în total 16 militari, din care 3 morți / Sold. Mircea Vasile, din compania 1-a; Serg. Tobescu Dumitru din compania 2-a; sold. Lulache Vasile din compania 2-a/, un sublocotenent activ dispărut în noaptea de 18-29 sept. în echipa de

234. Ibidem.

235. Ibidem.

236. Ibidem, f. 164 cp – 165 cp.

237. Ibidem, f. 164 cp.

238. Ibidem, f. 165.

239. Ibidem, f. 166.

240. Ibidem.

241. Ibidem, f. 167.

242. Ibidem.

243. Ibidem, f. 168.

244. Ibidem, f. 168 cp.

245. Ibidem.

patrulare și 12 militari răniți / un sublt. rez, 2 caporali și 9 soldați /²⁴⁶.

În ziua de 3 octombrie 1917, Batalionul I/ R. 5 V., s-a aflat în tranșee, în sectorul central de rezistență No. 1 pe stânga Zăbrăuciorului, unde a adâncit tranșee¹²⁴⁷, a efectuat 3 adăposturi pentru pândari, 11 amplasamente pentru puști mitraliere și servanți precum și alte lucrări în vederea amenajării poziției²⁴⁸.

Pentru zilele de 18-20 octombrie 1917, Regimentul 5 Vânători a consemnat în jurnalul de operații: „aceiași situație. Trupa Batal. II din 5 Vânăț și (Batalionul) I din 3 Olt au fost trecute în revistă de către Domnul General Berthelot la ora 11, în Valea Caracuci¹²⁴⁹. Inamicul a efectuat un bombardament spre Milcov, Valea Simionescu²⁵⁰. „Patrula condusă de locotenentul Marinescu a făcut o recunoaștere pe Dealul din fața Zăbrăuciorului, aducând la întoarcere 2 chesoane încărcate cu muniții austriece și 16 arme cu baionete¹²⁵¹. Conform ordinului primit de la Divizie, de la orele 18, trupa a fost pusă „în stare de alarmă, având indicii că inamicul va ataca” (...)²⁵².

În ziua de 26 octombrie 1917, „Sfântul Dumitru” patronul Regimentului 5 Vânători, la ora 11 s-a oficiat serviciul religios, la masă s-a servit oamenilor vin, după care trupa a rămas în repaos¹²⁵³.

La 31 octombrie 1917 „regimentul a executat programul de instrucție iar compania 2-a a executat lucrări de sapă la Divizia II-a, sub direcțiunea Slt. Petrovici din pioneri. Efective: ofițeri 36, trupă 1588, cai 338, trăsuri 78¹²⁵⁴.

În ziua de 10 decembrie 1917 s-a consemnat (...): „*Detașamentul Roman*, conform ordinului de operații No. 2 al Comandamentului Garnizoanei Roman, care se dă mai jos în copie, în ceea ce privește acest detașament în timpul nopții de 10-11 cor(curent) în unire cu ucrainieni și basarabeni, s-a procedat la arestarea prin surprindere a maximaliștilor (marxiștilor), care în secret și în unire cu cei din comunele din jurul garnizoanei Roman pregăteau tulburări generale și atentat asupra generalului Necrasoff, comandantul Armatei 4-a Rusă¹²⁵⁶.

Din conținutul copiei „*ORDINUL DE OPERAȚII*” N. 2 al Comandamentului Garnizoanei Roman, având mențiunea EXTRA-SECRET rezultă (extrase):

246. Ibidem, f. 169.

247. Ibidem.

248. Ibidem, f. 170.

249. Ibidem.

250. Ibidem.

251. Ibidem.

252. Ibidem.

253. Ibidem, f. 171.

254. Ibidem.

255. Ibidem, f. 176 – 176 cp.

256. Ibidem.

(...) „*Ordin de operații No. 2*

pentru noaptea de 10-11 decembrie 1917

1) Conform Ordinului M.C.G. No. 5603, Bat. I și II și 2 companii din Regim. 5 Vânători sunt puse sub ordinele subsemnatului.

2) Misiunea este de a da concursul generalului Necrasoff pentru a aresta Comitetul maximalist (marxist) și actualul comandant al Armatei IV Rusă" (...)

16) Operațiunile de dezarmarea bolșevicilor (bolșevicilor) va (vor) începe la ora 6 dim(ineața) precis.

Comandantul Detașamentului

Colonel /ss. / Ganea¹²⁵⁷.

Pentru zilele de 11 și 12 decembrie 1917, R. 5 V., a menționat „cele trei detașamente au executat serviciul de siguranță prin patrule și posturi fixe în sectoarele afectate lor¹²⁵⁸.

La 25 decembrie, s-a consemnat: „Crăciunul. S-a oficiat serviciul religios la care au luat parte ofițerii și trupa disponibilă în garnizoanele: Târgu Frumos și Dorohoi, rămânând după-amiază în repaus. Ambele detașamente: Târgu Frumos și Dorohoi au executat servicii de patru(lare)¹²⁵⁹.

VII CAMPANIA DIN ANUL 1918

Prin ÎNALT ORDIN DE ZI din 1 ianuarie 1918, dat de Regele Ferdinand, s-a menționat (extras):

(...) Voi vitejii mei luptători de la Mărăști, Mărășești și de la Munții Oituzului stați neclintii de pază a hotarului, făcând straja cu arma la picior. Ochiul vostru să fie mereu țintit înspre inamic, inima voastră să bată cu aceeași încredere și căldură pentru Țară și Regele Vostru „(...)” Priviți fără șovăire viitorul. Vă urez din inimă un an bun care să vă aducă beșug, rodul muncii voastre, într-o luptă pentru cauza noastră sfântă" (...) ²⁶⁰.

În ziua de 1 ianuarie 1918, Regimentul 5 Vânători s-a aflat în garnizoana Târgu Frumos „cu efectiv de ofițeri 27/11; trupă 1560/90, cai 335, trăsuri 78, nedisponibili aflându-se la diferite școli de specializare: mitraliere, de poziții" (...) ²⁶¹.

Din ordinea de bătaie a unității la aceea dată a rezultat (extrase):

(...) „*Stat Majorul Regimentului*

Comandant: Locot. Colonel Diamandy Gheorghe

Ajutorul comandantului: Maior Cristescu Nicolae

Medic: Maior Modiu Marius

(...)

Preot: Elian Dumitru

257. Ibidem, f. 177.

258. Ibidem, f. 177 cp.

259. Ibidem, f. 179 – 179 cp.

260. Ibidem, f. 178 cp.

261. Ibidem, f. 178 cp – 179.

(...) *Batalionul I*

Comandant: căpitan Piscureanu Constantin

(...) *Batalionul II*

Comandant: Maior Cristescu Nicolae

(...) *Compania 5-a*

Sublocot. Stanciu Ștefan" (...) ²⁶².

La 6 ianuarie 1918, „o companie a executat serviciul de pază și patrulare, restul regimentului a luat parte la oficierea serviciului religios și serbarea „Bobotezei”. S-au scurs către Rusia, 2 coloane din Armata 4-a Rusă, cu 14 ofițeri, 432 trupă, 275 cai și 150 trăsurii”²⁶³.

La 14 ianuarie 1918 „regimentul execută serviciul de pază în garnizoanele Târgu Frumos și Podul Iloaiei iar cu trupa disponibilă programul de instrucție”²⁶⁴.

În ziua de 24 ianuarie 1918, R. 5V., a consemnat: UNIREA. Regimentul intră în ordinea de bătaie a Diviziei 1 Vânători" (...) ²⁶⁵.

*În ziua de 10 februarie 1918, Regimentul 5 Vânători a consemnat: Trecerea Prutului în Basarabia*²⁶⁶.

(...) „Regimentul sosește la Cornul Negru la ora 12, unde trupa a luat masa și odihnă" (...) ²⁶⁷.

*Luptele cu bolșevicii, 16 februarie 1918*²⁶⁸

(...) „Ordin de operații No. 1939 pentru zilele de 16 și 17 februarie 1918
1) Bande bolceviste(bolșevice) circa 400-500 oameni au atacat în dimineața zilei de 16 februarie, Detașamentul de la Podul Râbnița. Detașamentul fiind forțat a se retrage, inamicul a ocupat tranșeele și se găsește la est de satele Mateuți și Popăuți" (...) ²⁶⁹.

În ziua de 17 februarie 1918, Regimentul 5 Vânători a consemnat: (...) „Acțiunea cu foc a început la ambele: bațalionane aproape în același timp/ ora 14,30/ și după o rezistență de circa o oră pe liziera satului Popăuți de la s(ud) de calea ferată și în urma mișcării înconjurătoare făcută de compania 4-a ce era ușor lăsată la dreapta, inamicul a părăsit poziția în satul Popăuți, de asemenea și la nord de calea ferată, după o scurtă rezistență a inamicului făcută în pădurea Homintzka, dinaintea satului Mateuț, inamicul a fost silit să se retragă părăsind satul urmărit. Urmărit din ambele părți cu energie, dealungul Ciornei către satele Buzerica și Cernaia, inamicul a trecut podul peste Nistru la Râbnica iar mare parte prin apă pierind mulți, lăsând pe pozițiile ce ocupau, multe mitraliere, un tun, munițiuni, trăsurii etc. iar prin bombardamentul artileriei distrugându-se linia în spatele trenului ce staționa momentan la capul podului peste Nistru, s-a

262. Ibidem, f. 181.

263. Ibidem, f. 182.

264. Ibidem, f. 182 cp.

265. Ibidem, f. 184.

266. Ibidem.

267. Ibidem.

268. Ibidem, f. 184 cp.

269. Ibidem, f. 185 cp.

capturat și acest tren cu o însemnată pradă. La orele 18,45, ambele batalioane au atins malul drept al Nistrului în formație de luptă" (...) ²⁷⁰.

Pierderile în această luptă au fost: un ofițer mort / Locot. Popescu Constantin din compania 5-a/, un soldat mort / Sold. Firu Nicolae din compania 5-a / și 5 oameni de trupă răniți ²⁷¹. „Din partea inamicului s-au ales până acum 18 morți” ²⁷² (...).

La 24 martie 1918 „conform ordinului telefonic al Detașamentului General Rășcanu, regimentul ia sector în orașul Orhei. Trupa și ofițerii au mers la biserică și paradă, unde s-a oficiat un parastas pentru ofițerii și trupa căzuți pe câmpul de onoare în luptele cu bolșevicii” ²⁷³.

„27 martie 1918

Unirea Basarabiei cu Țara Mamă.

Se proclamă la Chișinău de către Adunarea Națională în Sfatul Țării „Unirea Basarabiei cu România” ²⁷⁴.

La 29 martie 1918 „s-a executat paradă și oficiat Te-Deum pentru Unirea Basarabiei cu Țara Mamă” ²⁷⁵.

În ziua de 30 martie 1918 „se execută programul de instrucție. Seara retragere cu torțe” ²⁷⁶.

La 25 mai 1918, companiile 1 și 2 din Regimentul 5 Vânători, între orele 6-10 „au executat marș la Chișinău, luând garnizoană acel oraș” ²⁷⁷ iar în ziua de 27 mai 1918, companiile 3, 4 și Stat Majorul Batalionului s-au pus în marș la Chișinău, unde s-au instalat cu comp(aniile) 1 și 2 în cazarma din partea de n(ord)-v(est) a orașului, în strada Nicolaevskaia, lângă garajul tramvaielor, dând gărzi pentru paza depozitelor și magazinelor din oraș. Rezerviștii și completări(le) ce urmează a se demobiliza au fost concentrați în satul Cruzești ²⁷⁸.

La 31 mai 1918 „regimentul încazarmat execută paza depozitelor din Chișinău” ²⁷⁹.

În ziua de 4 iunie 1918, în Chișinău, Batalionul din R. 5 V., a dat „gărzi la dispoziție, executând program cu oameni(i) disponibili și marșuri în oraș” ²⁸⁰.

La 5 iunie 1918 „conform ordinului Marelui Stat Major nr. 179, comunicat cu (al) Detașamentului General Rășcanu Nr. 914, batalionul urmând a se

270. Ibidem.

271. Ibidem.

272. Ibidem, f. 191 cp.

273. Ibidem.

274. Ibidem.

275. Ibidem, f. 192.

276. Ibidem, f. 194.

277. Ibidem.

278. Ibidem.

279. Ibidem.

280. Ibidem, f. 194 cp.

deplasa la Iași, se îmbarcă azi la ora (între orele) 9-16 într-un tren, partea activă, care pornește la ora 3 dim(ineața)²⁸¹.

În ziua de 7 iunie 1918, „trupa se instalează în bordeie (la) est de platoul de aviație. La ora 16, sosește de la Chișinău și trenul cu rezervești(i) și completări(e)²⁸². La 8 iunie 1918 „batalionul se instalează în barăcile din gara Socola²⁸³.

Între 9 – 30 iunie 1918 „batalionul a executat paza depozitelor de munițiuni (muniții) din gara Socola și împrejurimi și diferite corvezi, urmându-se programul de instrucție²⁸⁴.

La 28 octombrie 1918 a fost dat ÎNALT ORDIN DE ZI de către M.S. Regele Ferdinand, prin care s-a decretat mobilizarea (extras):

„OSTAȘI

Ora mult așteptată de Țara Românească îndeosebi de voi vitejii mei ostași a sunat în sfârșit după lunga și dureroasa așteptare (...). Regele Vostru Vă cheamă din nou la luptă să înfăptuiți visul nostru de atâtea veacuri. Unirea tuturor românilor pentru care în anii 1916 – 1917 ați luptat cu atâtea vitejii" (...)²⁸⁵.

În ziua de 29 octombrie 1918 „regimentul execută echiparea oamenilor prezenți. S-a dat ordin pentru a se prezenta oamenii detașați la diferite servicii. S-a(u) primit ordinele notate mai jos, executându-se

„ORDIN NO. 3

DIVIZIA 2-a (INFANTERIE)

Către

REGIMENTUL 5 VÂNĂTORI

Am onoarea a Vă înainta alăturatele instrucțiuni secrete asupra mobilizării rugându-Vă să binevoiți ca până în seara zilei de 29 octombrie, ora 8 seara, cel mai târziu, prin curier special să ne înaintați:

1) Ordinea de bătaie nominală a ofițerilor și trupei celor 2 batalioane și două baterii de câmp.

2) Tabel nominal cu ofițerii și trupa ce urmează a forma al doilea batalion al Regimentului 5 Vânători.

1918 octombrie 29

Din Ordin

Șeful de Stat Major, Lt. Colonel/ss./Bucica (...)²⁸⁶.

La 1 noiembrie 1918, „regimentul se ocupă cu primirea micului echipament, harnașament și diferitelor diverse necesare pentru mobilizare²⁸⁷.

281. Ibidem .

282. Ibidem.

283. Ibidem.

284. Ibidem, f. 199.

285. Ibidem, f. 196.

286. Ibidem, f. 198.

287. Ibidem, f. 198 cp.

În ziua de 3 noiembrie 1918, Regimentul 5 Vânători care a avut în primire depozitul de muniții „Socola – Iași, îl predă trupelor trimise din Divizia II-a (Infanterie) pentru înlocuire¹²⁸⁸.

La 4 noiembrie 1918, „regimentul continuă cu echiparea pregătindu-se pentru mobilizare, adunându-și tot restul de oameni, ce au fost detașați pe la diferite servicii afară de corp¹²⁸⁹.

La 10 noiembrie 1918, Regimentul 5 Vânători „pleacă în marș din comuna Comănești la Asău, unde s-a ordonat cartiruirea” (...) ²⁹⁰. În ziua următoare / 11 noiembrie 1918 / „regimentul a făcut marș de la Asău la Ghimeș¹²⁹¹.

În ziua de 6 decembrie 1918, la ora 8,30, Regimentul 5 Vânători „conform ordinului Brigăzii 1 Vânători s-a îmbarcat în gara Blaj, cu destinația Teiuș, unde a ajuns la ora 10,10, cantonând în sat iar cu o companie în gara Teiuș unde a luat în primire gara. Restul regimentului și artileria s-au îmbarcat la ora 11 în gara Blaj, cu direcția Alba Iulia, unde a ajuns la ora 18. Trupa a fost imediat debarcată și pornită în oraș, cantonând în cazarma din Cetate. Starea morală a ofițerilor și trupa excelentă¹²⁹².

În ziua de 25 decembrie 1918, efectivele Regimentului 5 Vânători au fost de „ofițeri 55, trupă 1214, cai 293, trăsuri 73”¹²⁹³.

ÎN ORDINUL DE ZI dat de Șeful de Stat Major al DIVIZIEI 1 VÂNĂTORI, Lt. Colonel Moha, au fost remarcate disciplina, curajul faptele de arme precum și devotamentul militarilor, fiind adresate mulțumiri precum și redată speranța „într-un viitor și mai frumos¹²⁹⁴.

Redarea chiar sintetică a principalelor activități pe care le-a efectuat Regimentul 5 Vânători, potrivit misiunilor succesiv încredințate în perioada 1914 – 1918, folosind consemnările din Jurnalul de Operații al unității, evidențiază un pronunțat efort uman, pentru îndeplinirea cu competența necesară, în raport de condiții și disponibilități, a ordinelor primite.

Campania din anul 1916 a solicitat din plin regimentul reducând drastic efectivele. Refacerea din anul 1917 a fost extrem de dificilă. Pierderile de vieți datorită epidemiilor au fost importante și s-a căutat menționarea militarilor care au decedat în perioada refacerii, fiind prezenți la datorie până la ultima suflare. Aceste sacrificii umane se impun a fi redată cu detalierea aferente în cercetările de istoriografie militară pe profil, vizând perioada respectivă.

---

288. Ibidem.

289. Ibidem, f. 199 cp.

290. Ibidem.

291. Ibidem, f. 204.

292. Ibidem, dos. nr. 5, f. 2.

293. Ibidem.

294. Ibidem.

**MOMENTS SUR LES ACTIVITES DE REGIMENT 5 CHASSEUR   PENDANT
LA PERIODE 1914 – 1918**

Résumé

On fait une présentation synthétique et chronologique de principales activités qui ont été effectuées par le Regiment 5 Chasseurs pendant la période 1914 – 1918.

Ont été examinés des documents militaires / les Journaux des opérations /du Regiment 5 Chasseurs et du Premier Corp d'Armée Roumaine.

Sont présentés des aspects généraux et spécialement l'évolution des activités militaires au niveau tactique, avec beaucoup d'informations de détail (en particulier la participation dans les luttes de la première guerre mondiale).